

**PROCURATURA
REPUBLICII MOLDOVA**

**PROGRAMUL
DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ
A PROCURATURII PENTRU ANII 2021-2025**

C H I Ş I N Ă U

2021

CUPRINS

CAPITOLUL I. Introducere	3
1.1. Considerații generale.....	3
CAPITOLUL II: Descrierea profilului Procuraturii.	5
2.1. Misiunea	5
2.2. Viziunea și valorile	6
2.3. Atribuțiile funcționale	6
2.4. Structura sistemului.....	7
2.4.1. Organizarea și funcțiile Procuraturii Generale	7
2.4.2. Organizarea și funcțiile procuraturilor specializate	8
2.4.3. Organizarea și funcțiile procuraturilor teritoriale	10
2.5. Portofoliul subdiviziunilor.....	11
2.6. Statele de personal.....	11
2.7. Bugetul.....	11
2.8. Analiza SWOT.....	11
CAPITOLUL III: Cadrul de politici pe termen mediu	15
3.1. Priorități relevante și specifice	15
CAPITOLUL IV: Retrospectiva evoluțiilor. Descrierea situației curente, probleme și deficiențe.	16
4.1. Retrospectiva evoluțiilor.....	16
4.2. Descrierea situației curente, probleme și deficiențe	22
CAPITOLUL V: Domenii de intervenție	23
5.1. Obiective strategice și obiective speciale	23
CAPITOLUL VI: Necesarul de capacități pentru realizarea obiectivelor	41
6.1. Evaluarea și dezvoltarea capacităților necesare ale Procuraturii	41
CAPITOLUL VII: Monitorizare și evaluare	42

CAPITOLUL I: INTRODUCERE

1.1. Considerații generale

Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești cu competențe clar definite în domeniul urmăririi penale și reprezentării învinuirii în cadrul procesului penal.

Întru realizarea acestor competențe, așteptările societății față de Procuratură sunt axate în continuare pe asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului.

În acest context, este extrem de important ca instituția Procuraturii să dispună de un nou document strategic de politici (Program) care să determine trasarea în continuare a unor obiective ce ar permite crearea unui sistem eficient, transparent, modern adaptat cerințelor societății și care să răspundă provocărilor viitorului.

O abordare strategică și sistemică, printr-un document de politici, a obiectivelor aferente problemelor existente, cu stabilirea (definirea) instrumentelor de soluționare și a impactului așteptat, va permite stabilirea pe termen mediu a unei viziuni de ansamblu de dezvoltare durabilă a Procuraturii.

În context, Programul de Dezvoltare Strategică a Procuraturii¹ Republicii Moldova pentru perioada anilor 2021-2025 (*în continuare PDS*) este documentul de bază pentru planificarea strategică și managerială a activităților Procuraturii, în care este stabilit cadrul de dezvoltare continuă pentru perioada menționată.

Prezentul PDS are ca scop promovarea în sistemul Procuraturii a unui nivel mai înalt de independență, integritate, responsabilitate, transparență, profesionalism și eficiență în corespundere cu standardele și practicile europene, asigurând astfel supremația legii și respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

La elaborarea actualului PDS s-a ținut cont de modelul general stabilit prin *Ghidul pentru elaborarea Programelor de Dezvoltare Strategică a autorității* (elaborat de Cancelaria de Stat) și de cadrul normativ în vigoare:

- Hotărârea Guvernului nr. 176 din 22 martie 2011 „Cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a programelor de dezvoltare strategică ale autorităților administrației publice centrale”;
- Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative;

---

¹ Procuratura este un sistem unic care include Procuratura Generală, procuraturile specializate și procuraturile teritoriale (art.7 din Legea cu nr.3 din 25.02.2016 privind Procuratură);

- Hotărârea Guvernului nr. 386 din 17.06.2020 „Cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice”.

Totodată, elaborarea acestui document de politici instituțional a avut loc într-o manieră participativă, proces în care s-au implicat toate subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale și ca urmare, reprezintă:

- instrumentul de planificare/prioritizare a politicilor în cadrul sistemului Procuraturii;

- instrumentul de management instituțional;

- instrumentul de comunicare atât pe interior, cât și extern.

Programul este elaborat pentru o perioadă de 5 ani și cuprinde următoarele componente-cheie:

- **Profilul Procuraturii** - descrie misiunea, viziunea și valorile Procuraturii, de asemenea se referă la structură, buget și personal. Capitolul mai include analiza SWOT a sistemului Procuraturii.

- **Cadrul de politici pe termen mediu** - include prioritățile de politici pe termen mediu stabilite în documentele de politici publice aprobate la nivel național, în programe și subprograme de care este responsabilă Procuratura sau la realizarea cărora ea participă;

- **Retrospectiva evoluției, descrierea situației curente, problemele și deficiențele constatate** - include o analiză a evoluției și situației actuale a Procuraturii. Totodată sunt prioritizate problemele cu care se confruntă sistemul Procuraturii;

- **Domeniile de intervenție. Obiectivele Procuraturii** – prevede expunerea obiectivelor și acțiunile planificate, indicatorii de performanță, responsabilii de implementarea acțiunilor, termenele de realizare a acestora;

- **Necesarul de capacități pentru realizarea obiectivelor** - include rezumatul evaluării capacităților instituției și necesitățile prioritare de dezvoltare a capacităților;

- **Mecanismul de monitorizare și evaluare** - descrie instrumentele și procedurile folosite pentru monitorizarea, evaluarea și raportarea rezultatelor implementării PDS.

De menționat, că modificarea PDS-lui se va efectua doar în cazul în care această necesitate va deriva din *Raportul de evaluare anuală a activității Procuraturii* sau în cazul modificării substanțiale a priorităților la nivel instituțional sau național.

CAPITOLUL II: Descrierea profilului Procuraturii

2.1. Misiunea

Conform Constituției Republicii Moldova² și Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură³, *Procuratura* este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești ce contribuie la îndeplinirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și altor proceduri prevăzute de lege.

Activitatea Procuraturii este guvernată de următoarele *principii*:

- legalitatea (activitatea în conformitate cu legea);
- transparența (organizarea și activitatea este transparentă, cu excepțiile prevăzute de lege și asigurarea protecției datelor cu caracter personal);
- independența (Procuratura este independentă de puterile legislativă, executivă și judecătorească, de orice partid politic sau organizație social-politică, precum și de oricare alte instituții, organizații sau persoane);
- cooperarea (Procuratura cooperează cu alte autorități pentru realizarea funcțiilor).

Atribuțiile Procuraturii sunt exercitate de procurori, care în activitatea lor sunt *obligați*:

- să asigure supremația legii;
- să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii;
- să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora;
- să respecte Codul de etică al procurorilor;
- să participe la formarea profesională continuă.

Cadrul normativ cu privire la rolul și locul Procuraturii, principiile ei de activitate și obligațiile procurorilor la exercitarea atribuțiilor acesteia, sunt elementele care conturează **misiunea** Procuraturii ca fiind:

de a contribui la îndeplinirea justiției asigurând supremația legii, respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, precum și asigurarea tratamentului bazat pe egalitatea în fața legii pentru toți participanții la procedurile penale sau la alte proceduri din competența sa.

² Art. 124 alin. (1) din Constituție;

³ Art. 1 din Legea nr.3/2016

2.2. Viziunea și valorile

Principiile de activitate de care se ghidează Procuratura oferă viziunea instituției care se conturează în tendința spre asigurarea supremației legii la efectuarea justiției în vederea apărării efective și neselective a drepturilor, libertăților și intereselor legitime a fiecărei persoane, a societății și statului prin intermediul procedurilor penale.

Totodată, realizarea viziunii instituției și formarea culturii organizaționale a Procuraturii are la temelie următoarele valori:

- independență și responsabilitate;
- etică și integritate profesională;
- profesionalism și eficiență;
- obiectivitate, imparțialitate și nediscriminare;
- transparență și accesibilitate.

2.3. Atribuțiile funcționale⁴

Domeniile de activitate și de competență ale Procuraturii sunt prevăzute exhaustiv de Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016. Astfel, în condițiile legii, Procuratura îndeplinește următoarele funcții:

- conduce și exercită urmărirea penală și reprezintă învinuirea în instanța de judecată;
- organizează, conduce și controlează activitatea organelor de urmărire penală în cadrul procesului penal;
- efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații;
- efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni;
- pornește, examinează și participă la judecarea cauzelor contravenționale;
- asigură asistența juridică internațională în materie penală și colaborarea internațională în domeniul său de activitate;
- participă la implementarea unitară a politicii naționale și internaționale a statului în materie penală;
- prezintă propuneri privind perfecționarea legislației și participă la elaborarea de acte normative în domeniul său de activitate;
- aplică măsurile de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;

---

⁴ Art. 5 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

- în cazul neînceperii sau al încetării urmăririi penale, în condițiile legii, intentează acțiunea civilă și participă la examinarea acesteia;
- exercită controlul privind respectarea legilor în aplicarea măsurilor de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;
- examinează cereri și petiții conform competenței.

2.4. Structura sistemului⁵

Procuratura Republicii Moldova este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, care include un sistem unic, după cum urmează:

- a) Procuratura Generală;
- b) procuraturile specializate;
- c) procuraturile teritoriale.

Procuratura este o instituție organizată pe principii de ierarhie procesuală și administrativă, asigurându-se respectarea în activitatea procurorului a principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale.

Procuratura este condusă de Procurorul General și adjuncții săi, conform domeniilor de competență stabilite de Procurorul General.

Structura sistemului Procuraturii este prezentată în **anexa nr.1**.

2.4.1. Organizarea și funcțiile Procuraturii Generale

Procuratura Generală este condusă de Procurorul General și adjuncții săi conform competențelor stabilite și are statut de persoană juridică. Sediul Procuraturii Generale este în municipiul Chișinău.

Procuratura Generală este constituită din subdiviziuni conduse de procurori-șefi sau de funcționari publici și, după caz, de adjuncții acestora.

În cadrul Procuraturii Generale activează și sunt subordonate direct Procurorului General următoarele subdiviziuni:

- Secția controlul activității speciale de investigații și asigurarea regimului secret;
- Secția resurse umane;
- Secția secretariat petiții și audiență;
- Serviciul protecția datelor cu caracter personal;
- Serviciu de audit intern;
- Inspecția procurorilor;

---

⁵ Art. 7 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură

- Procurorii pentru misiuni speciale.

De asemenea, în cadrul Procuraturii Generale funcționează direcții și secții, conduse de procurori-șefi direcție și secție.

Direcțiile și secțiile din cadrul Procuraturii Generale sunt organizate ierarhic.

Personalul din cadrul acestora este subordonat procurorului-șef al direcției sau secției. Procurorul-șef secție este subordonat procurorului-șef de direcția din care face parte.

Procuratura Generală are următoarele atribuții funcționale:

- conduce, controlează, organizează și coordonează activitatea procuraturilor specializate și a celor teritoriale;
- la decizia Procurorului General, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanța de judecată în cauze de importanță;
- reprezintă învinuirea la Curtea Supremă de Justiție;
- realizează și coordonează controlul organelor care efectuează activitatea specială de investigații în partea ce ține de legalitatea efectuării măsurilor speciale de investigații;
- generalizează și contribuie la unificarea practicii în domeniul exercitării și conducerii urmării penale și al reprezentării învinuirii în instanța de judecată;
- asigură asistența juridică internațională în materie penală și colaborarea internațională în domeniul său de activitate;
- participă la implementarea unitară a politicii naționale și internaționale a statului în materie penală;
- în limitele de competență, examinează cererile și petițiile primite;
- participă la procesul de elaborare a actelor normative din domeniul de activitate al Procuraturii;
- gestionează bugetul Procuraturii;
- instituie și ține sisteme informaționale, registre și baze de date, destinate activității instituției;
- colectează, analizează și gestionează datele privind activitatea Procuraturii;
- îndeplinește alte atribuții stabilite prin lege și prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Organigrama Procuraturii Generale este prezentată în **anexa nr.2**.

2.4.2. Organizarea și funcțiile procuraturilor specializate

Procuraturile specializate activează în anumite domenii speciale și își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În sistemul Procuraturii activează Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Procuraturile specializate sunt conduse de către procurori-șefi, asimilați adjuncților Procurorului General, ajutați de adjuncți, asimilați procurorilor-șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale.

Procuratura Anticorupție este specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, a actelor conexe actelor de corupție și are următoarele atribuții specifice:

- exercită urmărirea penală în cauzele date în competența sa, conform legislației procesual-penale;

- conduce urmărirea penală în cauzele instrumentate de Centrul Național Anticorupție;

- reprezintă învinuirea în instanța de judecată de fond, de apel și de recurs în cauzele menționate *supra*.

Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale este specializată în combaterea criminalității organizate, a terorismului și a torturii și are următoarele atribuții specifice:

- exercită urmărirea penală în cauzele privind infracțiunile de tortură, infracțiunile cu caracter terorist și în cele privind infracțiunile săvârșite de o organizație criminală, precum și în alte cauze date în competența sa prin lege;

- conduce urmărirea penală în cauzele privind infracțiunile în care urmărirea penală este exercitată de către organele de urmărire penală ale organelor centrale de specialitate;

- exercită sau conduce urmărirea penală în cauzele transmise acesteia pentru instrumentare de către Procurorul General;

- reprezintă învinuirea în instanța de judecată de fond, de apel și de recurs în cauzele menționate mai sus.

În cadrul procuraturilor specializate activează constant ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații și specialiști care se subordonează funcțional procurorului-șef al procuraturii specializate.

Ofițerii de urmărire penală, ofițerii de investigații și specialiștii sânt selectați în mod individual de către procurorul-șef al procuraturii specializate și se detașează de la alte instituții pentru o perioadă de pînă la 5 ani, care poate fi reînnoită pe o perioadă cu același termen.

Organizarea structurii procuraturilor specializate este divizată conform subdiviziunilor structurale care constau în: *subdiviziuni* și *oficii teritoriale*.

Structura Procuraturii Anticorupție și cea a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale sunt redată în **anexele nr.3 și nr.4.**

2.4.3. Organizarea și funcțiile procuraturilor teritoriale

Procuraturile teritoriale activează de regulă în circumscripțiile instanțelor judecătorești și sunt următoarele:

Procuraturile municipale:

▪ Procuratura municipiului Chișinău (cu sediul în mun. Chișinău) care include următoarele oficii:

- Oficiul Principal (în care funcționează Secția exercitare a urmăririi penale; Secția conducere a urmăririi penale; Secția analiză și asistență metodică);

- Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată;

- Oficiile Centru; Râșcani; Buiucani; Botanica și Ciocana.

▪ Procuratura municipiului Bălți (cu sediul în mun. Bălți).

▪ Procuratura municipiului Bender (cu sediul în municipiul Bender).

Procuratura UTA Găgăuzia, care include următoarele oficii:

- Oficiul Central (cu sediul în mun. Comrat);

- Oficiul Comrat (cu sediul în mun. Comrat);

- Oficiul Ceadâr - Lunga (cu sediul în orașul Ceadâr - Lunga);

- Oficiul Vulcănești (cu sediul în orașul Vulcănești).

Procuraturile de circumscripție:

▪ Procuratura de Circumscripție Chișinău (cu sediul în mun. Chișinău).

▪ Procuratura de Circumscripție Bălți (cu sediul în mun. Chișinău).

▪ Procuratura de Circumscripție Cahul (cu sediul în mun. Cahul).

Procuraturile raionale (cu sediile în centrele raionale).

Procuratura teritorială este condusă de către un procuror-șef și adjunctul sau, după caz, adjunctii săi, conform competențelor stabilite de procurorul-șef. În cadrul procuraturii teritoriale pot fi constituite subdiviziuni conduse de adjunctul (adjuncții) procurorului-șef al procuraturii teritoriale.

Atribuțiile și competența procuraturilor teritoriale sunt reglementată prin Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, legislația procesual-penală și propriile regulamente de activitate, care prevăd competența materială și teritorială în domeniul conducerii și exercitării urmăririi penale, precum și de reprezentare a acuzării de stat.

2.5. Portofoliul subdiviziunilor

În vederea exercitării atribuțiilor și competențelor Procuraturii, subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile teritoriale și specializate, dispun de portofoliul necesar pentru realizarea misiunii instituției, care include competențele, funcțiile, responsabilitățile, produsele și serviciile oferite, dar și rolul fiecărei subdiviziuni structurale în contextul întregului proces de activitate a Procuraturii. Portofoliul subdiviziunilor sistemului Procuraturii se conține în tabelul din **anexa 5.**

2.6. Statele de personal

Cu referire la statul de personal, în conformitate cu art. 3 al *Hotărârii Parlamentului nr.78 din 04.05.2010 privind aprobarea numărului de personal al Procuraturii*, personalul Procuraturii este constituit din 720 unități de procurori și 700 unități de personal tehnic și funcționari publici.

Informația generală cu privire la evoluția resurselor umane ale Procuraturii în perioada 2016-2020 este prezentată în **anexa 6.**

2.7. Bugetul

În corespundere cu legislația în vigoare, Procuratura se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

Bugetul Procuraturii este unic și este administrat de Procuratura Generală.

Conform cadrului normativ în vigoare, bugetele procuraturilor specializate se reflectă separat în bugetul Procuraturii și se administrează de către procurorii-șefi ai procuraturilor specializate.

Proiectul bugetar al Procuraturii este elaborat de către Procuratura Generală, având avizul Consiliului Superior al Procurorilor.

Bugetul Procuraturii se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală.

Aspectele evoluției financiare ale Procuraturii pentru perioada 2016-2020 sunt prezentate în **anexa 7.**

2.8. Analiza SWOT

Obiectivul general al acestei analize este de a expune punctele forte (S), punctele slabe (W), oportunitățile (O) și amenințări posibile (T), pentru o planificare corectă a activității pe termen mediu și lung a Procuraturii.

Astfel, analiza SWOT a sistemului Procuraturii arată în felul următor:

Analiza SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • În vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii este format și funcționează Consiliul Superior al Procurorilor care este garantul independenței și imparțialității procurorilor; • Prioritățile sunt actualizate anual și sunt aprobate de către Adunarea Generală a Procurorilor și sunt aduse la cunoștință publicului; • Atribuțiile personalului Procuraturii sunt definite prin lege și acte normative instituționale, iar competența în cadrul procesului penal este specifică și unică; • Există, la nivel de conducere și personal al Procuraturii, dorința și viziunea de a schimba calitatea activității și dezvolta potențialul, este receptivă la critici constructive și recomandări atât din interior, cât și din exteriorul instituției; • Există voința și se întreprind măsuri pentru cultivarea climatului de integritate instituțională; • Instituția este deschisă pentru colaborarea cu societatea civilă și partenerii de dezvoltare și dispune de capacitatea de absorbție și valorificare a asistenței acordate; • Procuratura dispune de mecanisme de interacțiune cu alte autorități publice; • Instituția dispune de acorduri de colaborare cu instituțiile omoloage din alte state, ceea ce creează oportunități pentru facilitarea interacțiunii și schimbului de informații; • Procuratura dispune de resurse umane calificate, instruite și cu experiență pentru exercitarea atribuțiilor; • Salarizarea procurorilor este corespunzătoare asigurării unui mod decent de viață și este mai mare în raport cu alte sectoare publice; • Procurorii sunt specializați pe anumite domenii și dispun de pregătirea necesară, iar procuraturile specializate dispun în mare parte de statutul și resursele necesare pentru exercitarea atribuțiilor; • Procuratura dispune de echipamentul IT, softuri, sisteme și rețele informatice proprii (SIA „Urmărirea penală: E-Dosar”; InfoPG; softul analitic „Analisis Note Book I2”); • În cadrul sistemului au fost instituite unități cu funcții analitice; • Procuratura dispune de propria revistă, care reprezintă o platformă pentru abordarea diferitor 	<ul style="list-style-type: none"> • Fluctuația de cadre și exodul personalului calificat, deoarece sectorul privat rămâne a fi mai atractiv, în special pentru personalul non-procurori (funcționari publici și personalul tehnic); • Repartizarea neuniformă a volumului de lucru datorită existenței funcțiilor vacante; • Ponderea redusă a personalului care posedă și utilizează în activitate limbi străine; • Atribuțiile consultantului procurorului sunt prea restrânse, ceea ce reduce din potențialul funcției respective; • Lipsește un soft specializat de gestionare a datelor cu privire la resursele umane ale Procuraturii; • Utilizarea frecventă a mecanismului detașării personalului are impact negativ asupra calității prestației procurorului, dar și asupra previzibilității și gestionării bugetului instituției; • Instruire insuficientă a funcționarilor publici și funcționarilor publici cu statut special din cadrul Procuraturii; • Condițiile de muncă a procurorilor necesită îmbunătățire sub aspectul: reparării edificiilor, asigurarea cu birouri și mobilier, dotarea cu echipament IT , asigurarea cu pază a edificiilor. • Digitalizarea insuficientă a activității Procuraturii și gradul insuficient de utilizare a potențialului sistemului informațional automatizat „Urmărire penală: E-dosar”, precum și lipsa interconexiunii acestuia cu sistemele informaționale ale altor autorități publice; • Softul Analyst’s Notebook I2 din dotarea Procuraturii nu este deplin utilizat din cauza lipsei resurselor financiare necesare pentru dezvoltarea acestuia, iar personalul nu are pregătirea suficientă; • Nerespectarea deplină a măsurilor de securitate a informațiilor din gestiune, ceea ce include atât neîntrunirea sau nerespectarea condițiilor de păstrare a dosarelor și documentelor din gestiunea angajaților Procuraturii, cât și utilizarea neconformă a resurselor IT ale instituției; • Există deficiențe de comunicare și interacțiune cu unele instanțe judecătorești din motivul amplasării acestora; • Nu au fost deplin implementate prevederile legale cu privire la organizarea și funcționarea procuraturilor specializate (buget separat, angajare și gestionare personal); • Nu este soluționată definitiv problema specializării procurorilor, rămânând neacoperite

<p>viziuni cu privire la subiectele de relevanță pentru procurori și pentru ceilalți actori din domeniul justiției, cu implicarea și a reprezentanților mediului academic.</p>	<p>segmente (domenii) care impun o pregătire și sensibilizare mai profundă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagina web a Procuraturii Generale este învechită, iar cele ale procuraturilor specializate nu au fost create; • Lipsa unui mecanism de repartizare a volumului de muncă procurorilor în mod aleatoriu; • Lipsa statutului de magistrat al procurorului, ceea ce împiedică la consolidarea principiului de independență operațională a procurorilor și la echivalarea garanțiilor sociale ale acestora cu cele ale judecătorilor; • Cadrul normativ instituțional în domeniul operațional este extrem de vast și multidimensional, fără a exista o codificare a acestuia, ceea ce creează deficiențe la aplicare pentru personal în special pentru noii angajați; • Activitatea procurorilor conducători nu are un suport detaliat de reglementare instituțională codificată, ceea ce creează deficiențe în activitatea acestora de organizare a activității personalului din subordine.
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Guvernul și societatea civilă sunt deschise pentru dezvoltarea Procuraturii în conformitate cu principiile de respectare a drepturilor omului, legalității, integrității, accesibilității și eficienței, ceea ce creează mai multe oportunități pentru instituție; • Toate organele de drept sunt dispuse pentru colaborare cu Procuratura, care este o instituție importantă în cadrul procesului penal, fiind unica abilitată cu competențe de conducere a urmăririi penale și reprezentare a acușării în instanță; • Există o sinergie a viziunilor și eforturilor Consiliului Superior al Procurorilor cu cele ale conducerii Procuraturii Generale; • Asociația Procurorilor, care dispune de resurse și statut de organizație nonguvernamentală, este dispusă pentru o colaborare în parteneriat cu Procuratura; • Partenerii de dezvoltare exprimă interes pentru acordarea asistenței Procuraturii în fortificarea capacităților instituției, sporirea independenței, transparenței și integrității procurorilor, sporirea calității prestației acestora; • Procuratura rămâne unul din actorii principali, care este vizat în mai multe activități din documentele de politici naționale în domeniul justiției, drepturilor omului, integrității etc., ceea ce creează oportunități pentru ajustarea structurii instituției noilor necesități, revizuirea mecanismului de salarizare și motivare a personalului Procuraturii; • Recomandările organizațiilor internaționale cu privire la necesitatea îmbunătățirii activității organelor de drept inclusiv a Procuraturii, servesc în 	<ul style="list-style-type: none"> • Viziunile politicului de a reduce garanțiile sociale ale angajaților din sistemul justiției, inclusiv a Procuraturii; • Instabilitatea politică are impact asupra promovării politicilor în domeniul justiției, concomitent cu schimbarea conjuncturii politice ar putea fi schimbate prioritățile și viziunile în raport cu sistemul justiției și Procuratură; • Procuratura este dependentă de puterea executivă la formarea și gestionarea bugetului instituției, inclusiv la stabilirea valorii de referință anuale, care în final determină cuantumul salariului angajaților Procuraturii; • Sistemul de stabilire a salariului pentru funcționarii publici și personalul tehnic este prea rigid și nu permite de a crea condiții atractive pentru anumite categorii de personal calificat necesar instituției, cum ar fi: în domeniul IT, în domeniul relațiilor cu publicul, finanțe și contabilitate, audit etc.; • Lipsesc programe sociale susținute de stat în vederea acordării unor avantaje angajaților Procuraturii pentru a nu admite exodul personalului calificat din instituție; • Birocratizarea excesivă a prevederilor legislației procesual-penale, determină în multe cazuri pierderea inutilă a resurselor și timpului, având un impact negativ asupra calității prestației procurorilor și altor participanți la proces; • Incoerența și inconsecvența unor texte de lege a căror interpretare generează permanent o aplicare neunitară, creează deficiențe la formarea unei

mai multe cazuri ca puncte de reper pentru măsurile de fortificare a capacităților instituționale (recomandările GRECO; Recomandările GRETA; Recomandările Moneyval; jurisprudența CtEDO ; Comisia de la Veneția; Opiniile Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni; Raportul Departamentului de Stat al SUA cu privire la Traficul de persoane ș.a.);

- În contextul inițiativelor de modificare a prevederilor Constituției este oportună revizuirea locului procurorului în cadrul autorității judecătorești cu atribuirea statutului de magistrat;
- Proiectele de asistență finanțate de partenerii de dezvoltare și cu implicarea experților străini, oferă oportunitatea fortificării capacităților personalului Procuraturii (training-uri, conferințe, mese rotunde, schimb de experiență, vizite de studiu, elaborarea de ghiduri) pe domenii de interes sporit;
- Este oportun de a utiliza mai extins mecanismul de formare existent în cadrul Institutului Național al Justiției pentru instruirea întregului personal al Procuraturii, precum și de a utiliza mai extins metodele de formare la distanță cu folosirea tehnologiilor informaționale;
- Digitalizarea activității Procuraturii este oportună în contextul revizuirii modalității de activitate și interacțiune a tuturor instituțiilor publice în condițiile restricțiilor stabilite în legătură cu pandemia COVID-19 și politicile de dezvoltare a capacităților informaționale la nivel național;
- Disponibilitatea pentru cooperare a instituțiilor de drept din alte state, va contribui la fortificarea capacităților procurorilor la investigarea infracțiunilor transfrontaliere.

practici judiciare unice;

- Modificarea frecvență a legislației, determină necesitatea ajustării permanente a procesului operațional al procurorilor și modificarea instrucțiunilor metodologice, iar intervenirea politicului prin modificarea frecvență a legii organice a Procuraturii, afectează independența procurorului și stabilitatea instituțională;
- Fluctuația de resurse umane în cadrul altor organe de drept și pregătirea insuficientă a ofițerilor de urmărire penală și a ofițerilor de investigație, precum și prestația scăzută a acestora are impact negativ și asupra calității activității exercitate de către procurori;
- Se constată o practică neuniformă a practicii judiciare și o reducere a calității motivării soluțiilor adoptate, în același timp, instanțele de judecată au ridicat nivelul standardelor față de prestația procurorilor și față de calitatea actelor întocmite de către aceștia.
- Executarea timp îndelungat a expertizelor de către instituțiile de expertiză din țară, ceea ce este determinat de insuficiența sau lipsa de specialiști, precum și a metodologiilor științifice actualizate;
- Evoluția formelor de criminalitate și a modus operandi al infractorilor, prezența elementului transfrontalier la comiterea infracțiunilor, dinamica infracționalității, care este influențată de factorii social-economici, precum și de cei socio-epidemiologici, are impact direct asupra gradului de solicitare a resurselor umane ale Procuraturii, precum și asupra modului de organizare și funcționare a instituției;
- Complexitatea cazurilor investigate de organele de drept impun necesitatea utilizării potențialului analitic;
- Încrederea scăzută a societății față de toți actorii din sistemul justiției, pe fundalul dezvoltării fenomenului „justiției televizate”;
- Dependența sistemului bugetar al Republicii Moldova de suportul financiar și asistența acordată din exterior de către partenerii de dezvoltare, asistență care poate fi suspendată în contextul neexecutării a careva angajamente;
- Existența regiunilor necontrolate din stânga Nistrului, ceea ce creează deficiențe sau chiar imposibilitate de intervenție a organelor de drept în cazurile de comitere a infracțiunilor.

CAPITOLUL III: Cadrul de politici pe termen mediu

3.1. Priorități relevante și specifice

Prioritățile de politici pe termen mediu sunt redate în următorul tabel:

Prioritatea de politici pe termen mediu	Sursa
Asigurarea independenței procurorilor; Consolidarea integrității sistemului Procuraturii; Consolidarea și dezvoltarea capacităților sistemului Procuraturii; Creșterea eficienței, răspunderii și transparenței sistemului Procuraturii; Protecția drepturilor omului; Protecția drepturilor copilului; Protejarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților și anti-discriminarea; Alinierea politicii și practicii cu privire la protecția datelor la standardele europene; Combaterea maltratării și impunității; Lupta împotriva corupției și spălării banilor; Lupta împotriva traficului de ființe umane și a crimelor săvârșite în domeniul drogurilor; Dezvoltarea cadrului legislativ și capacității de luptă împotriva criminalității informatice	Strategia pentru asigurarea independenței și integrității în sectorul justiției pentru anii 2021–2024 Strategia pentru asigurarea independenței și integrității în sectorul justiției pentru anii 2021–2024 Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018–2022; Planul operațional de acțiuni al Procuraturii Republicii Moldova pentru realizarea Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.39/28 din 06.09.2018; Strategia națională antidrog pentru anii 2020-2027; Planul național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021 Ordinul Procurorului General nr.57/28 din 19 iunie 2020 cu privire la desemnarea responsabililor de realizarea acțiunilor Planului național antidrog pentru anii 2020-2021

CAPITOLUL IV: Retrospectiva evoluțiilor. Descrierea situației curente, probleme și deficiențe

4.1. Retrospectiva evoluțiilor

Procesul de reformare a Procuraturii, inițiat în anul 2016, a stabilit temelia pentru dezvoltarea unei instituții cu structură nouă și viziuni clare asupra rolului și competențelor acesteia în societate.

După adoptarea Legii nr.3 din 25.02.2016, activitatea Procuraturii Republicii Moldova s-a axat spre dezvoltarea durabilității, asigurarea independenței, responsabilității și transparenței instituției.

Totodată, eforturile au fost îndreptate spre asigurarea accesibilității, sporirea eficienței și a profesionalismului procurorilor, corespunzător standardelor și practicilor europene, promovarea supremației legii în Republica Moldova și asigurarea respectării drepturilor omului.

În vederea realizării dezideratelor menționate a fost elaborat și pus în aplicare Planul de Dezvoltare Strategică (PDS) a Procuraturii pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-226/16 din 14.09.2016 și Ordinul Procurorului General nr.9/7.2 din 23.02.2017.

Cele mai importante realizări au cuprins aspectele care aveau nevoie de intervenții pe diferite domenii specifice.

Astfel, evoluțiile înregistrate la capitolul independența procurorilor în raport cu factorii interni au vizat două aspecte: *ierarhia administrativă* și *ierarhia procesuală* a procurorilor.

Noțiunea de *ierarhie administrativă* prevăzută de art. 12 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură a fost instituită în premieră în 2016 și este reflectată mai detaliat în Regulamentul Procuraturii. Astfel, prin instituirea regulilor de ierarhie administrative a fost adusă claritate cu privire la rolul, locul, competențele procurorilor-șefi de diferit nivel în raport nu doar cu alți procurori, dar și cu personalul Procuraturii, au fost instituite reglementări cu privire la soluționarea conflictelor generate de aplicarea neuniformă a regulilor cu privire la ierarhia administrativă.

Ierarhia procesuală a suferit schimbări semnificative odată cu modificarea prevederilor Codului de procedură penală⁶, potrivit cărora a fost stabilită ierarhia procurorilor și modul de interacțiune între procurorul-șef și procurorul ierarhic inferior. Prin aceste amendamente ale legislației procesual penale a fost stabilită cert categoria persoanelor care exercită controlul asupra legalității acțiunilor și

⁶ Legea nr.152 din 01.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative

actelor procurorilor ierarhic inferiori, fiind reduse mai multe trepte de control existente anterior.

Totodată, a fost reglementat într-un mod clar și previzibil în ce cazuri și condiții procurorul ierarhic poate retrage materialele sau cauzele penale repartizate unui procuror inferior.

În comparație cu anul 2016, care a reprezentat pentru Procuratură o perioadă a modificării legislației, ce a determinat schimbarea instituției ca structură, personal, competențe și viziuni, anul 2017 a constituit o perioadă de implementare a acestor schimbări pe interiorul instituției, și a inclus: revizuirea metodelor de management în Procuratură, ajustate la noile condiții de activitate; aplicarea procedurilor noi pentru selecția și cariera procurorilor, a consultanților procurorului și celorlalți funcționari publici; implementarea principiului specializării procurorilor, ajustat la noile forme de organizare structurală; implementarea Sistemului Informațional automatizat integrat al organelor de drept „Urmărire penală: „E-Dosar”.

De asemenea, în perioada anului 2017, întru fortificarea capacităților instituționale, au fost formate și au început activitatea Colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, fiind aplicate criterii și metode noi de evaluare, selecție și carieră a procurorilor. Este necesar de a menționa că, aceste metode, cu menirea de a asigura promovarea celor mai buni în profesie, au fost elaborate și implementate în conformitate cu recomandările partenerilor de dezvoltare.

În contextul asigurării continuității implementării reformei Procuraturii, ținând cont de statutul și competențele atribuite procuraturilor specializate, în anul 2017, au fost revizuite și adoptate mai multe acte departamentale necesare pentru reglementarea organizării și funcționării acestora. În anul de raport, aspectul specializării procurorilor a constituit pentru Procuratură una din priorități, fiind extrem de necesară pentru asigurarea unei bune prestații în conformitate cu standardele internaționale și în măsura așteptărilor cetățenilor. În această ordine de idei, concomitent cu dezvoltarea capacităților Procuraturii Anticorupție și crearea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, s-a recurs inclusiv la specializarea procurorilor și la nivelul procuraturilor teritoriale, în special în domeniul combaterii torturii, traficului de ființe umane și a crimelor cibernetice. Mai mult, în anul 2017, în contextul dezvoltării capacităților procuraturilor specializate, s-a reușit implementarea mecanismului de detașare în aceste instituții a ofițerilor de urmărire penală și de investigații.

Urmărind scopul de modernizare a Procuraturii, a fost implementat Sistemul Informațional automatizat integrat al organelor de drept „Urmărire penală: „E-

Dosar”, care include evidența electronică a dosarelor penale și contribuie la o gestionare mai eficientă a acestora la etapa de urmărire penală.

În contextul implementării documentelor de politici naționale, dar și a prevederilor Planului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii pentru anii 2016-2020, în perioada anului 2017 au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea identificării sediului pentru Consiliul Superior al Procurorilor. În perioada de referință, a fost atribuit edificiul pentru amplasarea Consiliului Superior al Procurorilor, acesta constituind și sediul comun al Procuraturii Generale, al Procuraturii municipiului Chișinău și al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS). Procuratura a obținut un edificiu comun în mun. Bălți pentru Procuratura mun. Bălți, Procuratura de circumscripție Bălți, oficiul Nord al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție.

În aceeași perioadă, în contextul fortificării instituției, Procuraturii i-a fost atribuit un edificiu pentru amplasarea sediului Procuraturii raionului Rezina.

În anul 2018, atenția Procuraturii s-a axat în continuare pe problemele identificate în cadrul reformei instituționale, care îi afectau activitatea și necesitau intervenții pe diferite domenii.

Cea mai remarcabilă schimbare, care a separat Procuratura de politic, a fost reforma constituțională cu privire la numirea Procurorului General, realizată prin Legea nr.256 din 25.11.2016 pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova.

Din perspectivă apărării independenței procurorilor și asigurării principiului constituțional de separare a puterilor în stat, în anul 2017, Procurorul General a sesizat Curtea Constituțională cu privire la verificarea constituționalității sintagmei „*se audiază în plenul Parlamentului*” din alin.(3) al art.11 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură – norma legală care institua reguli cu privire la prezentarea de către Procurorul General a raportului despre activitatea Procuraturii în anul precedent.

În rezultat, legislativul a intervenit la acest subiect prin adoptarea la 23.11.2018 a Legii prin care a fost modificată norma menționată din Legea cu privire la Procuratură și a fost exclus textul „*Raportul se audiază în plenul Parlamentului, este făcut public și se plasează pe pagina web oficială a Procuraturii Generale. Raportul conține și date privind impactul activității Procuraturii din anul precedent asupra drepturilor persoanelor.*” La moment, norma legii prevede că Procurorul General prezintă Parlamentului anual, până în data de 31 martie a anului în curs, un raport despre activitatea Procuraturii în anul precedent.

În conformitate cu obiectivele Concepției de reformă a Procuraturii a fost revizuit și statutul Procuraturii Generale, care era criticat pentru ineficiență și cumulare a atribuțiilor de exercitare a urmăririi penale cu cele de implementare a politicilor și unificare a practicii.

Ca consecință a modificării structurii și revizuirii competenței, procurorii din cadrul Procuraturii Generale, ca regulă, nu mai efectuează urmărirea penală, activitatea acestora fiind orientată spre elaborarea și implementarea de politici și spre unificarea practicii, cu acordarea asistenței metodologice celorlalți procurori.

La capitolul implementarea politicilor, s-a constatat o evoluție semnificativă, care a început cu revizuirea priorităților și modificarea structurii organizaționale.

Astfel, în cadrul Procuraturii Generale activitatea de elaborare și implementare a documentelor de politici, coordonarea acțiunilor întreprinse la nivel instituțional cu activitățile realizate la nivel național, este realizată de subdiviziunea specializată - *Secția politici, reforme și management al proiectelor*.

Această subdiviziune este abilitată și cu atribuții de identificare și implementare a diverselor proiecte de asistență pentru dezvoltarea instituției.

Totodată, la etapa formării în anul 2016 a Secției politici, reforme și management al proiectelor una din competențele de bază atribuită acestei unități structurale a fost elaborarea și avizarea proiectelor actelor normative. Evoluțiile înregistrate la compartimentul în cauză au condus la identificarea necesității de a crea în cadrul Procuraturii Generale a unei alte subdiviziuni, abilitată cu atribuții în domeniul promovării intereselor instituționale ale Procuraturii în procesul legislativ, elaborării de lucrări în domeniul dreptului cu caracter teoretic și practic, acordării asistenței științifice procuraturilor teritoriale și specializate.

Astfel, prin ordinul Procurorului General nr. 28/28 din 24.07.2018, în temeiul Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-101/18 din 12.07.2018, a fost modificat Regulamentul Procuraturii⁷, iar prin ordinul Procurorului General nr.845-p din 18.07.2018 a fost modificată structura instituțională, fiind creată subdiviziunea *Secția avizare și propuneri de legiferare* care a fost ulterior redenumită în *Secția analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare*.

În vederea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror, a fost adoptat Ordinul Procurorului General nr.45/26 din 11.10.2018 privind Publicația periodică a Procuraturii Republicii Moldova, fiind instituită „*Revista Procuraturii Republicii Moldova*”.

Revista este deschisă studiilor, articolelor, comentariilor, analizelor, opiniilor și cercetărilor consacrate instituțiilor de drept penal, drept procesual penal,

---

⁷ Aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24.07.2016

criminalistică, criminologie, statistică judiciară, drepturile și libertățile fundamentale ale omului etc.

Un alt pas important realizat de Procuratura Republicii Moldova în sensul transpunerii actelor internaționale la nivel național, în partea ce ține de contracararea traficului de ființe umane, criminalității informatice și a torturii, a fost crearea în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău Oficiul Principal a Biroului anti-tortură și a Biroului anti-trafic și combaterea criminalității cibernetice.

În perioada anului 2019, Procuratura s-a integrat eficient în procesul de implementare a documentelor de politici ale statului în domenii majore, cum ar fi: *respectarea drepturilor omului, combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, prevenirea și combaterea corupției, dar și a criminalității organizate ș.a.*

Deși în perioada de raport de către Procuratură au fost întreprinse multiple activități și a fost depus efort enorm în contextul realizării eficiente a competențelor sale, prestația necorespunzătoare a procurorilor în unele cazuri a afectat imaginea instituției și încrederea cetățenilor față de întreaga entitate publică. Imaginea instituției a fost afectată și de asocierea acesteia cu reprezentanții mediului politic și cu disputele politice din societate.

Totuși, este necesar de remarcat despre menținerea unui anumit grad de încredere a cetățenilor în instituția Procuraturii, aceștia continuând să solicite intervenția procurorilor pe lângă aspectele ce decurg din procedurile penale, în domenii care țin preponderent de competența organelor de control sau a organelor de autoadministrare publică.

Activitatea Procuraturii în perioada anului 2019 inevitabil a fost marcată inclusiv de evenimentele care au avut loc în societate și în mediul politic. Demisia Procurorului General și instituirea interimatului acestei funcții, instituirea mecanismului de preselecție a candidaților la funcția de Procuror General, precum și instituirea unui mecanism nou de eliberare din funcție a Procurorului General au fost doar unele din provocările cu care s-a confruntat Procuratura în perioada de raport.

De menționat că, în decursul anului 2019 conducerea Procuraturii a fost preluată succesiv de către 3 echipe de manageri, ceea ce inevitabil a influențat într-o măsură oarecare activitatea angajaților instituției.

Totodată, erorile și omisiunile admise în perioadele anterioare de activitate (*proces penale pornite abuziv, măsuri speciale efectuate neîntemeiat și/sau ilegal, tergiversarea și ineficiența investigațiilor, reprezentarea defectuoasă a acuzării în instanțe*), au atins punctul culminant, determinând necesitatea unor intervenții

manageriale de urgență și mai dure în privința personalului defectuos și a sectoarelor problematice.

În continuarea fortificării calității managementului instituției și a intensificării controlului managerial intern precum și în scopul protecției datelor cu caracter personal a fost completată structura Procuraturii Generale cu subdiviziuni noi cu atribuții specifice în acest sens: Serviciul protecția datelor cu caracter personal și Serviciul de audit intern.

De asemenea, în perioada anului 2019, au fost întreprinse acțiuni în vederea fortificării capacităților Sistemului informațional automatizat „Urmărire penală: E-Dosar”, sistemul fiind completat cu modele de acte procesuale, necesare pentru optimizarea funcționării acestuia și pentru a simplifica intervenția procurorilor la gestionarea sistemului, iar procurorii au fost asigurați cu echipament IT nou, fiind procurate inclusiv soft-urile licențiate necesare pentru utilizarea echipamentului.

Totodată, dezvoltarea în continuare a sistemului informațional a devenit posibilă grație completării în anul 2019 a Legii cu privire la Procuratură cu prevederi ce atribuie Procurorului General competența de a crea registre electronice.

Cu suportul partenerilor de dezvoltare, Procuratura Generală a beneficiat de asistență tehnică fiind donate soft-uri analitice și echipament IT necesar în acest sens.

În perioada anului 2020, Procuratura în continuare s-a integrat eficient în procesul de implementare a documentelor de politici ale statului în domenii majore potrivit competențelor funcționale.

De asemenea, în vederea asigurării funcționării eficiente a Sistemului Informațional Automatizat „Urmărire penală: E-Dosar”, în contextul realizării Planului de acțiuni privind dezvoltarea și mentenanța SIA: E-Dosar, pentru anii 2019-2023, aprobat prin Dispoziția Procurorului General nr.30/4 din 06.08.2019, precum și întru definitivarea procesului de notificare a Sistemului Informațional Automatizat „Urmărire penală: E-Dosar” la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, au fost aprobate formularele tipizate ale actelor procesuale completate, care au fost configurate în sistemul informațional.

Totodată, în scopul asigurării climatului de integritate instituțională, prin Ordinul Procurorului General nr.31/28 din 20.03.2020 a fost aprobat Regulamentul privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale în Procuratură.

Întru asigurarea unui management eficient al riscurilor de fraudă și corupție în activitatea Procuraturii, în scopul neadmiterii în proiectele de acte normative a

riscurilor de corupție, a factorilor care le generează prin Ordinul Procurorului General nr.76/28 din 17.08.2020 a fost instituit procesul de expertizare anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale în Procuratura.

De asemenea, în scopul sporirii gradului de încredere în Procuratură prin asigurarea transparenței și credibilității activității Procuraturii și procurorilor, a îmbunătățirii imaginii sistemului Procuraturii și reputației procurorilor, a fost aprobată și pusă în aplicare Strategia de comunicare externă a sistemului Procuraturii Republicii Moldova.

4.2. Descrierea situației curente, problemele și deficiențele

La 25 februarie 2016, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat noua Lege cu privire la Procuratură, intrată în vigoare la 1 august 2016, care prevede o serie de schimbări pentru promovarea profesionalismului, independenței și capacității instituționale.

În scopul de a facilita procesul de reformare, precum și a inițiativelor reformatorii a fost pus în aplicare Planul de Dezvoltare Strategică (PDS) a Procuraturii pentru anii 2016-2020.

Acest document instituțional de politici a acoperit perioada anilor 2016-2020 și a constituit un suport important pentru efortul național de a combate mai eficient corupția și crima organizată, de a cultiva profesionalismul, competența și independența într-o procuratură mai eficientă și mai bine administrată, precum și de a promova încrederea societății în special în sistemul Procuraturii, și în general în sistemul de justiție.

La expirarea perioadei de activitate 2016-2020 se poate constata că o parte din acțiunile programate în Planul de Dezvoltare Strategică și-au atins rezultatul scontat iar altele au întârziat s-au nu au fost transpuse în practică din anumite cauze.

În pofida eforturilor depuse în această perioadă, starea lucrurilor în Procuratură nu a ajuns să îndeplinească standardele de înaltă calitate spre care tinde instituția.

Principalele cauze sunt:

- existența factorilor coruptibili care afectează integritatea procurorilor;
- capacități insuficiente de performanță și gestionare a resurselor umane;
- practica judiciară neuniformă;
- inițiative incoerente, necorelate în activitate.

Totodată se constată existența unei crize profunde de imagine, care a fost determinată de politica managerială nepotrivită, de admiterea influenței politicului în activitatea instituției, nefuncționarea subdiviziunilor specializate în comunicarea cu publicul, abordarea neprofesionistă și unilaterală de către procurori a anumitor cazuri de rezonanță ș.a.

Credibilitatea redusă din partea societății față de instituție și față de prestația procurorilor determină intervenții majore planificate, într-un proces continuu și coerent, cuprins de un nou Program de Dezvoltare Strategică a Procuraturii.

Acest program va oferi o viziune clară și un set de obiective care vor governa procesele în sistemul Procuraturii pentru următoarea perioadă de 5 ani, 2021-2025. Or, racordarea sistemului Procuraturii la cele mai bune standarde rămâne una dintre prioritățile majore ale Republicii Moldova, în acest context fiind necesară continuarea eforturilor pentru sporirea independenței, imparțialității, integrității, transparenței și profesionalismul întregului sistem. Prioritare, totuși, rămân acțiunile orientate spre creșterea credibilității și responsabilității sistemului față de justițiabili.

PDS pentru anii 2021-2025 propune unele soluții de îmbunătățire a sistemului Procuraturii și are ca obiectiv consolidarea și fortificarea independenței, imparțialității, responsabilității și eficienței acestuia.

Totodată, în noul document rămân prioritare domeniile apărării și respectării drepturilor omului, fortificarea integrității și combaterea corupției.

CAPITOLUL V: Domenii de intervenție

5.1. Obiective strategice și obiective speciale

Obiectivele strategice și obiectivele specifice ale PDS-lui pentru perioada 2021-2025, țintesc vulnerabilitățile sistemului Procuraturii atestate în evaluările efectuate și se concentrează pe asigurarea coerenței și continuității reformelor de modernizare a Procuraturii, sporirea eficienței și calității.

În acest sens, noul document strategic este structurat pe **4 Obiective strategice**, iar pentru fiecare obiectiv strategic au fost prevăzute obiective specifice, după cum urmează în acest tabel:

Nr	Obiective strategice	Obiective specifice
I	Asigurarea independenței, integrității și transparenței în activitatea Procuraturii	1.1. Sporirea independenței Procuraturii și a procurorilor; 1.2. Asigurarea climatului de integritate instituțională; 1.3. Fortificarea capacităților instituționale de combatere a corupției; 1.4. Sporirea gradului de transparență și încredere în Procuratură
II	Dezvoltarea profesionalismului și responsabilității personalului Procuraturii	2.1. Consolidarea și dezvoltarea sistemului de formare profesională; 2.2. Dezvoltarea instituției specializării procurorilor; 2.3. Sporirea responsabilității profesionale
III	Asigurarea supremației legii la exercitarea atribuțiilor funcționale, în vederea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a intereselor societății	3.1. Îmbunătățirea și asigurarea accesului la serviciile Procuraturii în corespundere cu standardele drepturilor omului; 3.2. Asigurarea maximă a respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a intereselor societății în cadrul procesului penal; 3.3. Debirocratizarea/simplificarea și eficientizarea procedurilor în cadrul procesului penal; 3.4. Dezvoltarea practicii uniforme în cadrul procesului penal
IV	Administrarea eficientă și modernă a Procuraturii	4.1. Continuarea optimizării sistemului Procuraturii; 4.2. Consolidarea capacităților de management; 4.3. Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale automatizate

Obiectiv strategic I: Asigurarea independenței, integrității și transparenței în activitatea Procuraturii

Obiectiv specific 1.1. Sporirea independenței Procuraturii și a procurorilor

Prioritate în continuare constituie asigurarea independenței funcționale a corpului de procurori și fortificarea autonomiei efective a Procuraturii.

Acest obiectiv se aliniaza recomandărilor internaționale, inclusiv celor expuse de CCPE în avizul 9, precum că „*tendința generală de consolidare a independenței și autonomiei efective a Parchetului ar trebui încurajată*”, și anume: oportunitatea atribuirii procurorilor în perspectivă a statutului de magistrat, fortificarea garanțiilor sociale ale procurorilor, modificarea legislației în vederea excluderii Procurorului General din componența organelor consultative sau colegiale care sunt constituite de executiv sau legislativ.

Cu referire la Procuratură, Constituția prevede că aceasta este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției. Acest context determină apropierea statutului procurorului de statutul de magistrat al judecătorului.

Acordarea statutului de „magistrat” procurorilor, ar trimite un semnal clar de implementare a recomandărilor și standardelor internaționale pentru partenerii de dezvoltare iar procurorilor și comunității că funcția fundamentală a procurorului nu este de a obține o sentință de condamnare, ci de a se asigura că justiția este îndeplinită.

De asemenea, acordarea acestui statut procurorilor, reprezintă o modernizarea a profesiei de procuror. Procurorul va fi un magistrat fără putere judiciară, care se ocupă direct de conducerea și exercitarea urmăririi penale, reprezentarea învinuirii în instanțele judecătorești, apărarea intereselor societății, ordinea de drept, drepturile și libertățile omului, în condițiile legii.

Sentimentul de responsabilitate sporită pe care acest statut l-ar da procurorilor va fi esențial. Un procuror care se vede magistrat este mai puțin dispus să tolereze desfășurarea necorespunzătoare a unei investigații ci, mai degrabă, să ceară respectarea drepturilor persoanelor.

De asemenea, procurorii ar putea fi mai dispuși să-și exercite discreția și mai puțin dispuși să fie supuși unei influențe necorespunzătoare din interior sau exterior, dacă ei au statut de magistrați. Totodată, această schimbare de statut va asigura egalarea garanțiilor sociale ale procurorilor cu cele ale judecătorilor (magistrați).

În esență, statutul de magistrat va oferi o sporire a independenței procurorilor față de alte entități publice. Acest aspect determină o revizuire a rolului și locului procurorilor în componența organelor consultative sau colegiale care sunt constituite de executiv sau legislativ.

Rezultatul scontat:

- Independența Procuraturii și a procurorilor asigurată și consolidată;
- Eficiența activității Procuraturii îmbunătățită.

Obiectiv specific 1.2. Asigurarea climatului de integritate instituțională

Asigurarea integrității actorilor în sectorul justiției a fost declarată obiectiv național care se alinează diverselor angajamente internaționale.

Astfel, asigurarea unei culturi a integrității profesionale și instituționale constituie un obiectiv important în prevenirea corupției care este una dintre principalele amenințări în adresa societății și funcționării statului de drept.

Sistemul de control intern managerial include delegarea autorității și responsabilității către manageri și personal, conștientizarea proceselor, activităților, evaluarea și abordarea riscurilor pentru aceste procese, controlul acestora și tot ceea ce formează responsabilitatea managerială.

Prin urmare, în vederea asigurării unui sistem funcțional în cadrul Procuraturii în corespundere cu standardele naționale de control intern managerial, prin Ordinul Procurorului General nr.49/28 din 27.05.2020, a fost inițiată procedura de management al riscurilor instituționale de corupție în Procuratura Republicii Moldova, fiind constituit Grupul de lucru responsabil de realizarea acestei proceduri.

Procesul de evaluarea a fost realizat în perioada iunie 2020 - septembrie 2020, în condițiile Legii nr.82/25.05.2017 integrității, Legii nr.229/23.09.2010 privind controlul financiar public intern și Standardelor Naționale de Control Intern, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189/05.11.2015. Scopul principal al acestui proces a constat în identificarea și evaluarea riscurilor de fraudă și corupție aferente activităților vulnerabile desfășurate de Procuratură și recomandarea măsurilor de minimalizare/înlăturare a acestora, precum și stabilirea priorităților de intervenție în domeniul integrității și anticorupției și sporirea responsabilității conducătorilor entității publice pentru dezvoltarea, menținerea și consolidarea climatului de integritate instituțională.

Ca urmare a evaluării interne a riscurilor instituționale de corupție, au fost identificate o serie de probleme în activitatea Procuraturii, ce generează riscuri tipice și specifice de corupție, printre care cu cea mai mare probabilitate de materializare sunt: *riscul admiterii și neraportării influențelor necorespunzătoare în activitate; riscul abuzului de serviciu/depășirii atribuțiilor de serviciu; riscul coruperii pasive; riscul scurgerii de informații cu accesibilitate limitată; riscul falsului în acte publice, riscul îmbogățirii ilicite.*

Totodată, deficiențe în activitatea Procuraturii, care pot genera riscuri de corupție, au fost constatate urmare a verificărilor întreprinse la unele procuraturi, precum și controalelor de serviciu inițiate în privința unor procurori.

Probabilitatea materializării acestor riscuri este susținută prin faptul inițierii și demarării la moment a mai multor anchete penale și proceduri disciplinare pe faptul pretinselor ilegalități admise de agenții publici din cadrul Procuraturii.

Riscurile de corupție tipice și specifice domeniului de competență a Procuraturii pot avea impact negativ asupra asigurării respectării ordinii de drept, apărării drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății, precum și pot contribui la reducerea esențială a credibilității societății și partenerilor de dezvoltarea în activitatea Procuraturii.

Probabilitatea înaltă de materializare a riscurilor de corupție în viitor impune necesitatea implementării constante și eficiente a măsurilor de asigurare a climatului de integritate instituțională, eficientizarea controlului intern managerial,

perfecționarea cadrului normativ, inclusiv departamental, dar și aplicarea conformă a acestuia.

Rezultatul scontat:

- Mecanismul de asigurare a climatului de integritate instituțională dezvoltat și fortificat;
- Riscurile de corupție sunt prevenite, identificate, examinate și sancționate;
- Cultura integrității profesionale și instituțională asigurată.

Obiectiv specific 1.3. Fortificarea capacităților instituționale de combatere a corupției

Realizarea cu succes a unor schimbări în scopul eradicării reale a corupției nu poate fi obținută fără o consolidare a capacităților Procuraturii Anticorupție, căreia urmează să i se atribuie competența numai la exercitarea urmăririi penale în cazurile corupției mari (la nivel înalt). În prezent Procuratura Anticorupție, în mare parte dedică un efort substanțial pentru cauzele de corupție mică. Lupta cu corupția mică însă nu este în măsură de a combate pe măsură acest fenomen. În acest context este important de a da prioritate combaterii corupției de nivel înalt.

Limitarea competențelor Procuraturii Anticorupție la cauzele de mare corupție, care necesită întreprinderea unor eforturi sporite (inclusiv financiare) datorită complexității și intereselor implicate, le va permite procurorilor să se concentreze pe investigarea nemijlocită a acestora, fără să compromită calitatea urmăririi penale datorită volumului de lucru mult prea mare.

În același timp, investigarea corupției mici, care se justifică prin costuri mai mici, urmează a fi efectuată de către procuraturile teritoriale.

Un alt aspect se referă la îmbunătățirea capacităților analitice ale procuraturilor specializate. În acest sens este necesar de creat în cadrul acestor procuraturi structuri analitice care vor avea atribuții de analiză și monitorizare a fenomenului corupției și crimei organizate.

De asemenea este necesar de dezvoltat o cooperare interinstituțională în vederea schimbului operativ de informații, asigurarea desfășurării unor investigații financiare paralele și aplicarea măsurii confiscării pe cazurile instrumentate de corupție și crimă organizată.

Rezultatul scontat:

- Mecanismul operațional de combatere a corupției asigurat;
- Capacitățile procuraturilor specializate fortificate.

Obiectiv specific 1.4. Sporirea gradului de transparență și încredere în Procuratură

Procuratura urmează să-și focalizeze în continuare eforturile în vederea mediatizării rezultatelor propriei activități, fiind asigurat un flux constant de informații actuale către mass-media. Accentele față de procurori trebuie să fie puse într-o asemenea manieră, încât mediatizarea informațiilor să aibă loc pe toate direcțiile și la toate etapele de înlăptuire a justiției.

Cu toate că instituția a devenit mai deschisă iar despre activitățile întreprinse se cunoaște mult mai mult în societate, totuși comunicarea nu este îndeajuns de pro-activă.

Fiind conștienți de faptul că Procuratura este una din principalele entități de ocrotire a normelor de drept, iar informația deținută de procurori face parte din categoria subiectelor de interes social sporit, este necesar de a se pune accent deosebit pe tot ceea ce înseamnă comunicare și informare publică permanentă, cu caracter pro-activ: mesajele fiind adaptate fiecărei situații, pe cât posibil, pentru a preveni zvonurile sau speculațiile transmise în arealul mediatic.

Astfel se impune, furnizarea zilnică, operativă și corectă, pentru plasarea pe site-ul Procuraturii a materialelor care ar prezenta interes pentru publicul larg.

În context analiza eficienței activității în acest domeniu a identificat necesitatea consolidării capacității subdiviziunii specializate din cadrul Procuraturii Generale prin angajarea de personal calificat. De asemenea a fost identificată necesitatea dezvoltării și modernizării paginii web a Procuraturii Generale, ca fiind instrument de comunicare rapidă și eficientă cu publicul și crearea paginilor web a procuraturilor specializate, în conformitate cu prevederile art.4 alin. (9) al Legii cu privire la procuraturile specializate nr. 159 din 07.07.2016.

Totodată este necesară o fortificare a capacităților Secției relații publice a Procuraturii Generale, deoarece în prezent subdiviziunea nu este funcțională din cauza deficiențelor de personal.

În ceea ce privește instruirea personalului subdiviziunii, s-a constatat că în anilor 2019-2020, specialiștii Secției nu au participat la instruirii în vederea fortificării capacităților profesionale.

Aceste deficiențe diminuează eforturile Procuraturii în sporirea gradului de transparență a activității.

În context, sporirii gradului de transparență și încredere în Procuratură urmează a fi realizat și prin alte metode, după cum urmează: organizarea de

briefing-uri cu participarea mass-media și societății civile, organizarea „Zilei ușilor deschise”, organizarea întrunirilor cu diverse grupuri țintă (elevi, studenți, jurnaliști etc.).

Deasemenea, pentru evaluarea opiniilor privind gradul de eficiența a Procuraturii, urmează să fie organizate sondaje interne între procurori și sondaje externe cu implicarea altor actori din sectorul justiției sau publicul larg.

Rezultatul scontat:

- Mecanismul operațional de comunicare publică fortificat și consolidat;
- Transparența Procuraturii asigurată și credibilitatea în rîndul populației ridicată.

Obiectiv strategic II: Dezvoltarea profesionalismului și responsabilității personalului Procuraturii

Obiectiv specific 2.1. Consolidarea și dezvoltarea sistemului de formare profesională

Formarea profesională este una din cele mai importante garanții ale independenței și imparțialității procurorului în exercitarea funcției, care continuă a fi la ordinea de zi, iar responsabilitatea în acest domeniu le revine Institutului Național al Justiției, procurorilor șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, ai procuraturilor teritoriale și specializate, precum și fiecărui procuror individual, conform prevederilor art. 32 al Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și art. 30, 31 din Legea nr. 152 din 08.06.2006 privind Institutul Național al Justiției.

Formarea continuă a angajaților este concentrată anual în programul de formare profesională, care trebuie să răspundă necesităților de formare acestora. În vederea identificării acestor necesități, Comisia permanentă pentru instruire, instituită prin Hotărârea Consiliul Superior al Procurorilor nr.12-20/18 din 1 februarie 2018, urmează să realizeze în rîndul angajaților un sondaj anual în baza căruia se vor elabora propuneri de instruire pentru planurile de instruire ale INJ.

De asemenea pe lângă oportunitățile de instruire oferite de INJ este necesar de folosit la maximum și oportunitățile oferite în acest domeniu de către donatorii externi sau instituțiile de învățămînt naționale.

Totodată, implementarea sistemelor informaționale actuale sau viitoare ale Procuraturii determină necesitatea instruirii continue a angajaților în domeniul utilizării Sistemului Informațional Automatizat „Urmărire penală: E-Dosar, a softului analitic la efectuarea urmăririi penale pe cauze complexe, aplicațiilor de

videoconferință etc.

O altă necesitate de formare profesională se referă la dezvoltarea abilităților unui număr mai mare de angajați, care dețin funcții de conducere sau care candidează la aceste funcții, pe următoarele domenii specifice: elaborarea documentelor de politici, planificare și management instituțional.

Rezultatul scontat:

- Sistem de formare profesională a întregului personal al Procuraturii accesibil și calitativ;
- Angajați instruiți pe toate domeniile de activitate

Obiectiv specific 2.2. Dezvoltarea instituției specializării procurorilor

Un alt aspect important, se referă la necesitatea canalizării eforturilor instituționale la fortificarea capacităților procuraturilor specializate în conformitate cu prevederile cadrului legislativ și standardele specifice.

Pînă în prezent nu sunt aplicabile prevederile Legii cu privire la procuraturile specializate nr. 159 din 07.07.2016 în partea ce se referă la atribuirea bugetelor separate și a managementului de resurse financiare și de personal.

Implementarea acestor prevederi legale ar însemna crearea de noi contabilități, respectiv mărirea numărului de funcționari, care în consecință va duce la cheltuieli majore.

În acest sens urmează să se analizeze întregul cadru normativ ce reglementează activitatea procuraturilor specializate în vederea stabilirii soluțiilor optime benefice pentru dezvoltarea acestora.

Unele deficiențe au fost constatate ca urmare a lichidării unor procuraturi ca urmare a reformării sistemului Procuraturii.

Astfel, lichidarea procuraturilor militare s-a soldat cu apariția unor confuzii atât la luarea la evidența cât și la investigarea infracțiunilor militare și celor de drept comun comise de subiectul special.

Datele statistice, pentru perioada august 2016 –august 2020, denotă o scădere a numărului infracțiunilor militare, însă aceste date nu reflectă situația reală infracțională în unitățile militare, or, anterior, procurorii militari constatau permanent tendința comandamentelor de a tăinui încălcările comise în unități.

De asemenea, lichidarea procuraturilor militare a generat în primul rând un element de aplicare neuniformă a legislației în domeniu. Or, procurorii militari prin activități pro-active pe teritoriul unităților militare asigurau investigarea eficientă și

rapidă a infracțiunilor, aceasta constituind și un factor de prevenire și profilaxie a infracțiunilor.

Un alt domeniu nu mai puțin important în care se impune deținerea unor cunoștințe aprofundate este investigarea crimelor contra mediului.

Criminalitatea contra mediului ambiant a devenit astăzi o realitate evidentă la nivel național și internațional, iar prevenirea și combaterea acesteia este o prioritate. Toate studiile arată că această categorie de infracțiuni este pe cât de gravă, pe atât de puțin cunoscută, rar urmărită și sporadic pedepsită de autoritățile naționale competente.

În Raportul final al Consiliului Uniunii Europene⁸ referitor la cea de-a opta rundă de evaluări reciproce privind infracțiunile împotriva mediului, adoptat la Bruxelles la 05.12.2019, au fost formulate următoarele recomandări:

„Statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate pentru a asigura sau a ridica nivelul de specializare a procurorilor și a judecătorilor lor, în vederea urmării penale și a sancționării eficiente a infracțiunilor împotriva mediului.

În acest scop, statele membre ar trebui să aibă în vedere crearea unor structuri/unități specializate și/sau să numească procurori și judecători specializați, cu un nivel bun de înțelegere și cunoaștere a acestui domeniu complex de criminalitate, și să le ofere acestora o formare specializată continuă în domeniul legislației de mediu, inclusiv al celei în materie de deșeuri, și al infracțiunilor conexe.

Statele membre ar trebui să aibă în vedere instituirea la nivel național a unor rețele de procurori și judecători specializați în infracțiuni împotriva mediului, pentru a-i ajuta să facă schimb de experiență și să-și ofere reciproc asistență, ca măsură de îmbunătățire a eficienței luptei împotriva acestui tip de infracțiuni”.

Un alt segment important îl constituie criminalitatea în locurile de detenție.

Astfel, una din sarcinile primordiale ale statului este asigurarea ordinii de drept și legalității în locurile de detenție, inclusiv a securității persoanelor deținute.

Aceste sarcini rezultă atât din legislația națională, cât și din Recomandarea Rec (2006)2 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele – membre – REGULILE PENITENCIARE EUROPENE.⁹

În esență, complexitatea fenomenului infracțional pe domenii specifice, modul în care acesta se dezvoltă, determină necesitatea specializării procurorilor pentru a putea asigura mai efectiv sporirea calității actului de justiție.

⁸ Adoptat la Bruxelles, 05.12.2019, informație preluată „data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14852-2019-INIT/ro/pdf”

⁹ Adoptată de Comitetul de Miniștri la 11 ianuarie 2006, în timpul celei de-a 952-a reuniuni a Miniștrilor Delegați, informația preluată „<https://rm.coe.int/16804c8d9a>”

De asemenea, este necesar de a continua fortificarea capacităților subdiviziunilor structurale specializate existente în sistemul Procuraturii, inclusiv în Procuratura Generală (*antitrafic, crime cibernetice, antitortură, infracțiunii contra mediului etc.*), inclusiv prin abilitarea acestora cu atribuții operaționale suplimentare, ceea ce ar permite abordarea multidimensională a fenomenelor infracționale prin prisma paradigmelor de: elaborare de politici, prevenire, protecție și combatere.

Rezultatul scontat:

- Stabilirea în cadrul Procuraturii a unui sistem comprehensiv de specializare a procurorilor pe domenii specifice;
- Capacități dezvoltate și fortificate a procurorilor și a subdiviziunilor structurale specializate pe domenii specifice.

Obiectiv specific 2.3. Sporirea responsabilității profesionale

Națiunile Unite consideră că justiția este *"un ideal a responsabilității și corectitudinii în protejarea și justificarea drepturilor, a prevenirii și pedepsirii greșelilor"*.¹⁰

Ca urmare a diverselor angajamente și recomandări internaționale, responsabilizarea actorilor care îndeplinesc justiția a fost declarată obiectiv național în Republica Moldova.

În ceea ce privește Procuratura, o așteptare majoră a cetățenilor legată de reformele din sistem, este ca procurorii să lucreze onest, în limitele cadrului legal, să devină mai responsabili, să își facă meseria corect și la timp, adică *„să se vadă că se face justiție"*. În acest scop, pentru sporirea responsabilității profesionale este necesară definirea și specificarea detaliată a sarcinilor de bază și a atribuțiilor de serviciu pentru fiecare post din sistemul Procuraturii.

Un alt criteriu care ar spori responsabilitatea profesională este descrierea proceselor operaționale de bază, conform prevederilor SNCI 11, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 189/05.11.2015. Analiza detaliată a procesului de lucru ar permite identificarea factorilor de risc operaționali care au stat la baza apariției incidentelor de integritate, precum și depistarea altor factori de risc care eventual pot genera riscuri de corupție.

O necesitate majoră este sporirea responsabilității profesionale ale altor

---

¹⁰ A se vedea Națiunile Unite, Consiliul de Securitate, Raportul Secretarului General, Statul de Drept și Dreptul de tranziție în societățile de conflict și post conflict, par. 7, 23 august 2004, S / 2004/616

categorii de personal, care nu sunt procurori. În acest sens urmează să se analizeze mecanismele actuale de evaluare, stimulare și sancționare pentru optimizarea eficienței profesionale a acestora.

Rezultatul scontat:

- Responsabilizarea profesională a angajaților consolidată.

Obiectiv strategic III: Asigurarea supremației legii la exercitarea atribuțiilor funcționale, în vederea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Obiectiv specific 3.1. Îmbunătățirea și asigurarea accesului la serviciile Procuraturii în corespundere cu standardele drepturilor omului

Acest obiectiv s-a impus în contextul evoluției promovării și protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în condițiile în care funcționarea sistemului Procuraturii, uneori deficientă, a dus la nemulțumiri din partea justițiabililor, inclusiv a persoanelor din grupurile vulnerabile. Asigurarea accesului la justiție pentru toți este o provocare pentru Procuratură, ce urmează a fi remediată prin măsuri imparțiale și servicii nediscriminatorii. Astfel, în perioada 2017-2020, accesul la justiție a persoanelor cu dizabilități a fost asigurat prin adaptarea sediilor Procuraturii cu rampe de acces, conformate standardelor și cerințelor de accesibilitate. Totodată, se constată că în prezent sunt dotate cu astfel de rampe de acces, 22 sedii ale procuraturii, iar alte 30 de edificii urmează a fi adaptate treptat.

Un alt aspect important este asigurarea accesului informațional al cetățenilor la activitatea efectuată de către Procuratură. În acest context urmează a fi revizuite nu doar edificiile și procesurile operaționale, dar și tehnologiile informaționale utilizate în activitatea insituției pentru a corespunde integral standardelor în acest domeniu. O acțiune în acest sens ar fi îmbunătățirea paginii-web oficială a Procuraturii prin completarea acesteia cu un sistem de sonorizare a conținutului informațional mai performant în vederea accesării acesteia de către persoanele cu dizabilități de vedere.

Posibilitatea oricărei persoane de a se adresa Procuraturii, implicând astfel obligația de soluționare a acestei adresări, reprezintă practic asigurarea liberului acces al persoanei la justiție.

Rezultatul scontat:

- Accesul la serviciile Procuraturii asigurat pentru toate categoriile de

persoane.

Obiectiv specific 3.2. Asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a intereselor societății în cadrul procesului penal

Respectarea drepturilor omului rămâne o prioritate în activitatea Procuraturii, acest principiu urmând a fi asigurat de procurori la adoptarea soluțiilor. Persoanele urmează a fi repuse real în drepturi. Numai atunci prestația procurorilor va fi percepută de către public ca fiind eficientă dar nu una formală. În acest sens, eforturile urmează a fi conjugate în vederea asigurării supremației legii, cerință ce urmărește protecția persoanei împotriva arbitrarului cu excluderea interpretărilor abuzive.

În context, urmează a se specifica că respectarea legislației și drepturilor fundamentale ale omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere, în special a celor privative de libertate, trebuie să fie în vizorul tuturor procurorilor, asigurându-se măsurile necesare în vederea îmbunătățirii situației existente.

Un alt aspect se referă la efectuarea controlului asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații. Unele deficiențe constatate în activitatea procurorilor cum ar fi, argumentarea insuficientă a temeiniciei și necesității efectuării măsurii speciale de investigație, nespecificarea elementelor obligatorii privind standardul de proporționalitate de a recurge la astfel de proceduri, nerespectarea cerințelor Codului de procedură penală și a Legii privind activitatea specială de investigații, precum și neinformarea persoanelor supuse măsurilor speciale de investigații au afectat imaginea procuraturii și impun în continuare aplicarea unor măsuri menite să combată aceste ilegalități.

Evaluările în domeniul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului au constatat că acesta este un proces multidimensional și implică mai multe instituții și nu poate fi asigurată doar de către Procuratură, în acest sens fiind necesară fortificarea cooperării cu alte entități cu atribuții în domeniu.

Concomitent cu respectarea drepturilor și libertățile fundamentale ale fiecărei persoane, este relevantă sporirea efortului instituției în domeniul asigurării respectării inclusiv a intereselor societății în ansamblu. Acesta relevanță este determinată de percepția care există în continuare în societate asupra rolului Procuraturii în domeniul protecției intereselor societății. În această ordine de idei, având în vedere că competența Procuraturii a fost redusă preponderent la procedurile procesuale penale, este important de a dezvolta calitatea interacțiunii instituției cu organele de control în special la abordarea fenomenelor sau cazurilor

de rezonanță sporită din societate, cum ar fi : *sectorul energetic, alimentația publică, protecția mediului, sectorul financiar-bancar ș.a.*

Analizele efectuate în domeniul eficacității și eficienței desfășurării proceselor penale au constatat că acestea deși sunt importante pentru realizarea politicii penale a statului sunt destul de costisitoare pentru buget, iar mecanismele existente de recuperare a cheltuielilor judiciare nu sunt suficient de eficiente, ceea ce în final afectează interesele societății. În acest context, avînd în vedere rolul și atribuțiile procurorului în cadrul desfășurării procesului penal este important ca documentul de dezvoltare strategică a Procuraturii să includă viziuni și cu privire la acest subiect.

Rezultatul scontat:

- Drepturile și libertățile fundamentale ale omului, precum și interesele societății sunt respectate în cadrul procesului penal de către procurori.

Obiectiv specific 3.3. Debirocratizarea/simplificarea și eficientizarea procedurilor în cadrul procesului penal

Obiectivul de a fi consolidat ca un stat de drept și, în acest sens, de a oferi cetățenilor săi un înalt nivel de siguranță într-un spațiu al libertății, securității și justiției, poate fi atins prin prevenirea și combaterea criminalității, iar un element-cheie în combaterea criminalității este, bineînțeles, un mecanism statal eficient de cercetare a infracțiunilor.

Astfel, deși mecanismul național existent de cercetare a infracțiunilor, cu toată infrastructura și reglementările legale procedurale, a fost de mai multe ori expertizat și avizat pozitiv de diferite structuri europene, ca fiind conform standardelor internaționale, se impune a remarca, că în toate intervențiile accentul a fost pus pe materia drepturilor omului, adică pe faptul ca reglementările legale naționale să asigure respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, statului aparținându-i toată discreția, dar și responsabilitatea pentru eficiența mecanismului autohton de combatere a criminalității.

Există însă deficiențe în ce privește eficacitatea mecanismului existent de cercetare a infracțiunilor, organizarea infrastructurii și reglementările procesuale propriu-zise, care nu pot rămîne în afara atenției, deoarece aceste neajunsuri condiționează probleme în asigurarea legalității și ordinii de drept, punând în pericol valorile supreme ale drepturilor omului, statului și democrației.

În contextul dat, reformarea mecanismului statal de cercetare a infracțiunilor, respectiv a fazei prejudiciare a procesului penal, a devenit o prioritate pe ordinea de zi a activității Procuraturii, de această etapă a procesului

penal depinzând în general existența și rezultativitatea celorlalte două faze - judecarea cauzelor și executarea sancțiunilor penale.

Reieșind din standardele CEDO, criteriile cheie ale unei anchete eficiente sunt: independența, imparțialitatea, complexitatea, promptitudinea, caracterul adecvat al competenței, implicarea victimei și controlul public.

Criteriul *caracterului adecvat al competenței* presupune că investigațiile penale nu trebuie să fie împiedicate de obstacole de natură legală sau practică. Astfel, pentru a asigura dreptul la un proces echitabil sub aspectul anchetei eficiente, statul trebuie să reglementeze în așa mod procedurile penale și să ajusteze mecanismele practice de implementare / aplicare a normelor legale încât organele de drept să nu întâmpine impedimente formale nejustificate în cercetarea infracțiunilor.

Actualmente sunt trei probleme de bază cu care se confruntă faza prejudiciară a procesului penal, și anume:

- Anchete penale de durată, cu caracter de tergiversare, cu proceduri birocratice și cu costuri exagerate;
- Număr redus de ofițeri ai organelor de drept implicați în anchetele penale în raport cu alte subdiviziuni, precum și pregătirea profesională joasă a acestora;
- Lipsa de mecanisme și pîrghii eficiente din partea Procuraturii sau altor autorități publice pentru a remedia deficiențele constatate.

Cît privește tergiversarea procesului penal, aceasta se datorează în mare parte comportamentului abuziv al părților, care nu se prezintă la organele competente sau își schimbă declarațiile. De asemenea în practică se atestă cazuri de expunere eronată a declarațiilor persoanelor audiate ceea ce are impact negativ asupra desfășurării urmăririi penale, dar și asupra judecării cauzei penale.

Pentru a exclude acești factori de risc, precum și pentru a răspunde provocărilor determinate de pandemia COVID-19, sunt relevante acțiuni care ar permite fortificarea capacităților procurorilor la audierea părților prin video-conferință sau cu utilizarea mijloacelor video.

De asemenea, întru realizarea acestor obiective este importantă revizuirea prevederilor legale pentru a asigura respectarea egalității armelor în proces și pentru a simplifica mai multe proceduri care sunt inutile, dublează acțiunile generează suportarea de cheltuieli și nici nu sunt relevante pentru respectarea drepturilor participanților la proces.

Rezultatul scontat:

- Procedurile din cadrul procesului penale revizuite, simplificate și eficiente.

Obiectiv specific 3.4. Dezvoltarea practicii uniforme în cadrul procesului penal

Cu referire la calitatea actului de justiție, subiectul practicii neunitare lasă o amprentă negativă asupra percepției justițiabililor față de eficiența înregului sistem de justiție. Existența unor abordări contradictorii constituie sursa nesiguranței juridice, lipsa de încredere publică în sistemul Procuraturii și poate genera abuzuri. În acest sens este necesară dezvoltarea mecanismelor instituționale care ar asigura o practică uniformă în cadrul procesului penal pe diferite aspecte.

Dezvoltarea cadrului normativ care stabilește la nivel instituțional linii directorii pentru procurori în abordarea anumitor aspecte deficiente din practică ar contribui esențial la uniformizarea practicii. Totodată, multitudinea instrucțiunilor metodologice și diversitatea domeniilor pe care le abordează impun necesitatea unei codificări a acestor acte normative instituționale, ceea ce va spori eficiența utilizării lor de către procurori.

Rezultatul scontat:

- Practică uniformă în activitatea procurorilor în cadrul procesului penal asigurată.

Obiectiv strategic IV: Administrare eficientă și modernă a Procuraturii

Obiectiv specific 4.1. Continuarea optimizării sistemului Procuraturii

Continuarea procesului de optimizare a activității sistemului judecătoresc și a Procuraturii constituie un aspect care se regăsește în documentele de politici naționale și impune o abordare complexă, consecventă și coerentă care vizează structura, resursele de personal, indicatorii de performanță și rezultat. Potrivit Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.21 din 03.03.2017, perioada de reamplasare a instanțelor de judecată reorganizate va dura timp de 10 ani (2017-2027).

Astfel, reforma hărții judecătorești ar putea avea impact asupra revizuirii hărții de amplasare a procuraturilor. În context, reorganizarea procuraturilor teritoriale, care urmează să activeze în circumscripțiile instanțelor judecătorești nou formate, vor provoca deficiențe de ordin logistic, cheltuieli financiare și eforturi umane.

De asemenea, reforma hărții sistemului Procuraturii condiționează optimizarea structurii organelor de urmărire penală, constituite în cadrul

Ministerului Afacerilor Interne și va avea impact asupra interacțiunii procurorilor cu ofițerii de urmărire penală din aceste structuri raionale.

Un alt aspect important, care la fel necesită o atenție sporită, se referă la infrastructura Procuraturii și gestionarea resurselor umane. Astfel, o parte din sediile Procuraturii sunt nereparate sau aglomerate cu personal, ceea ce crează condiții de muncă neadecvate.

Mai mult, nu în toate cazurile sediile procuraturilor permit asigurarea securității angajaților împotriva riscurilor de: *agresare psihică și fizică, de contaminare cu boli infecțioase; incidente de integritate ș.a.* De asemenea, nu în toate edificiile este posibilă amenajarea birourilor de audiență sau de audiere a persoanelor conform cerințelor de securitate și de intergritate.

Totodată, ce ține de procurori, se identifică unele aspecte care trebuie abordate și anume:

- funcțiile temporar vacante care creează anumite provocări sub aspect managerial, deoarece sunt mai puțin atractive pentru personalul calificat, iar ocuparea acestora în cele mai multe cazuri este posibilă doar prin delegarea procurorilor pentru asigurarea funcționalității unității structurale;

- fluctuația de personal, în special a celui calificat, de asemenea afectează buna funcționare a instituției.

Cu referire la unitățile de personal care nu au statutul de procuror, în anul 2019, din numărul total de 700 de unități de personal care include funcționari publici, funcționari publici cu statut special¹¹ și personal tehnic au fost ocupate 528 de funcții, ceea ce constituie circa 75,4%.

Aspectele elucidate *supra* redau unele riscuri ce se referă la calitatea prestației personalului, deoarece persoanele angajate sunt nevoite să execute suplimentar volumul de lucru pentru funcțiile vacante, ceea ce are impact asupra eficacității și eficienței exercitării atribuțiilor.

Mai mult, sistemul unitar de salarizare pentru funcționarii publici a determinat reducerea atractivității funcțiilor publice în cadrul Procuraturii, existând riscul unui exod al personalului calificat.

Rezultatul scontat:

- Sistem optimizat și personal calificat al Procuraturii.

Obiectiv specific 4.2. Consolidarea capacităților de management

Administrarea eficientă a Procuraturii constituie un obiectiv care contribuie

---

¹¹ Notă: Funcționari publici cu statut special în Procuratură sunt: inspectorii din cadrul Inspecției Procurorilor, ofițerii de urmărire penală, ofițerii de investigație și specialiștii detașați în procuraturile specializate.

într-un final la calitatea actului de justiție.

O administrare modernă a procuraturilor implică un management bazat pe planificare, organizare, conducere și control.

Principalul document de dezvoltare a instituției este acest PDS, care reprezintă un mecanism de planificare strategică atât pentru întregul sistem cât și pentru manageri. Implementarea acestuia implică elaborarea de planuri operaționale, concentrate pe realizarea acțiunilor concrete, iar monitorizarea implementării lor va fi realizată de subdiviziunile specializate ale Procuraturii Generale. Pentru elaborarea și implementarea unor planuri operaționale fiabile ar fi necesară instruirea procurorilor-șefi în domeniul planificării activității și planificării bugetare.

De asemenea, este necesar de îmbunătățit și dezvoltat modul de analiză și utilizare a datelor statistice, precum și a indicatorilor de rezultat, adică fortificarea capacităților operaționale analitice.

Cu referire la procuraturile teritoriale, este necesară revizuirea statelor de personal în fiecare procuratură în coraport cu sarcinile de lucru care le revin.

Pentru asigurarea autonomiei reale a procuraturilor specializate, precum și pentru eficientizarea acestor entități, din punct de vedere al organizării sunt necesare următoarele măsuri: includerea în structura acestora a subdiviziunilor specializate în managementul mijloacelor financiare și a resurselor umane, completarea sau după caz majorarea statelor de personal.

Evaluarea metodelor de conducere, utilizate de o parte din procurorii-șefi indică în unele cazuri la anumite abordări manageriale neechilibrate și neajustate la necesitățile personalului, ceea ce ar putea crea premise pentru lipsă de integritate și nerealizarea obiectivelor strategice stabilite la nivel instituțional. Un astfel de management, generează o diminuare a calității actului de justiție și se materializează în investigații superficiale, nerespectarea termenului rezonabil sau/și încălcarea drepturilor fundamentale ale omului. În context, pentru excluderea abordărilor manageriale necorespunzătoare o atenție sporită urmează să se acorde descrierii proceselor operaționale pe toate domeniile de activitate a Procuraturii.

Din punct de vedere al managementului, actualmente controlul asupra gradului de implemenare și realizare a obiectivelor și acțiunilor planificate este realizat sub două aspecte: evaluarea performanței instituționale și evaluarea performanței individuale.

Evaluarea performanței instituției în prezent este efectuată trimestrial, semestrial și anual în baza actelor normative instituționale. Concomitent, evaluarea performanței instituționale este efectuată și în contextul elaborării Raportului

public care se prezintă anual în fața Adunării Generale pentru aprobare. Astfel pe dimensiunea evaluării anuale a performanței, metodele descrise interferează, ceea ce impune necesitatea comasării acestor procedee de evaluare. În acest sens sunt necesare intervenții normative interne inclusiv stabilirea unor procedee de evaluare bazate pe rezultat ceea ce va permite să se asigure că resursele sunt folosite în mod eficient și econom și că există mecanisme adecvate de control. În prezent, modalitatea de evaluare a performanței instituției în mare parte se bazează pe date statistice raportate la perioadele anterioare de activitate, ceea ce permite evaluarea dinamicii în timp a activității, dar nu și în raport cu obiectivele stabilite, necesitățile sau provocările identificate.

Rezultatul scontat:

- Sistem de control intern managerial al Procuraturii eficient.

Obiectiv specific 4.3. Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale automatizate

Implementarea sistemelor informaționale automatizate constituie o prioritate pentru sistemul Procuraturii. Prin dezvoltarea sistemului informațional actual al Procuraturii se asigură un suport esențial procesului de modernizare a actului de justiție. Utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale în cazul exercitării funcțiilor administrative sau manageriale ale instituției este o necesitate care rezultă din gradul avansat de dezvoltare a societății moderne.

De asemenea, utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale în cadrul activității de urmărire penală, impune dezvoltarea în continuare a *Sistemului informațional automatizat „Urmărire penală: E-Dosar”* în vederea interconectării acestuia cu sistemele informaționale ale instanțelor de judecată, poliție, alte entități, și ar avea un impact pozitiv și eficient asupra activității procurorilor. Totodată, prin comunicarea electronică va fi posibil de optimizat mai multe procese operaționale care în prezent consumă resurse financiare și de timp.

Volumul tot mai mare de informații solicitate, inclusiv de date statistice dezagregate impun optimizarea sistemelor gestionate, inclusiv completarea *Sistemului informațional automatizat „Urmărire penală: E-Dosar”* cu module noi pe anumite domenii specifice cum ar fi: corupție, antitrafic, spălarea banilor, discriminare, infracțiuni motivate de ură, discursuri de instigare la ură, minori etc.

Aplicarea softului analitic (I2) la efectuarea urmăririi penale pe cauze complexe, de asemenea constituie un aspect important care va asigura un suport important de modernizare a procesului de investigare realizat de procurori.

În context, sistemele informaționale ale Procuraturii trebuie să faciliteze comunicarea dintre procurori și justițiabili, precum și dintre procuratură cu alte

autorități (de exemplu, depunerea online a cererilor și altor acte, sistemul de videoconferință, servicii online de traducere ș.a.), iar în rezultat vor contribui la reducerea întârzierilor și a costurilor suportate de toți actorii implicați la îndeplinirea actului de justiție.

Un alt aspect care necesită abordare în procesul de dezvoltare a instituției este asigurarea securității sistemelor informaționale gestionate de către Procuratură, ceea ce include securitatea datelor din sistem împotriva fraudării, dar și a modului de protejare a acestor date împotriva altor potențiale riscuri de deteriorare (*tehnice, naturale*).

Rezultatul scontat:

- Sistemele informaționale automatizate gestionate de către Procuratură sunt dezvoltate și securizate, fiind interconectate cu sistemele informaționale ale altor instituții;

Planul de acțiuni pentru realizarea Programului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025 este prezentat în **anexa 8**.

CAPITOLUL VI: Necesarul de capacități pentru realizarea obiectivelor

6.1. Evaluarea și dezvoltarea capacităților necesare ale Procuraturii

Evaluarea capacităților sistemului Procuraturii a fost efectuat în baza comparării între capacitățile existente (generalizate în Analiza SWOT) și capacitățile necesare pentru realizarea obiectivelor PDS. Diferența respectivă a fost categorizată drept lacune în capacități (necesar de capacități), deci capacitățile care la moment nu există, dar a căror dezvoltare reprezintă precondiția de bază pentru realizarea obiectivelor într-o manieră eficientă, eficace și sustenabilă.

Evaluarea capacităților se referă la identificarea „lacunelor în capacități”, iar dezvoltarea capacităților la „suplinirea acestor lacune” – ultima realizându-se înainte de și/sau în paralel cu începerea procesului de implementare.

Accentul se pune pe ce avem nevoie – nu în general, dar pentru obiective concrete și în perioada de timp stabilită pentru realizarea acestor obiective. Dat fiind faptul că PDS este un document pe termen mediu, se va înțelege necesarul de capacități pe termen mediu. În acest sens, evaluarea capacităților este specifică și practică.

Evaluarea capacităților Procuraturii include numai capacitățile organizaționale și individuale, deoarece Obiectivele acestui document nu se referă la capacitățile

din exterior, realizarea lor fiind dependentă doar de Procuratură și reprezintă doar responsabilitatea acesteia.

Rezultatele evaluării capacităților sunt prezentate în **anexa 9**.

Referitor la dezvoltarea capacităților instituționale, este important de a indica proiectele de asistență externă în derulare, planificate sau posibile, care vor contribui la dobândirea unor capacități ale procuraturii care lipsesc sau urmează a fi îmbunătățite.

Lista proiectelor de asistență externă care contribuie la dezvoltarea capacităților Procuraturii, a se vedea în **anexa 10**.

CAPITOLUL VII: Monitorizare și evaluare

Procesul de monitorizare și evaluare a implementării PDS va fi realizat de către Secția politici, reforme și management al proiectelor din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale cu concursul conducătorilor subdiviziunilor structurale ale Procuraturii, care vor prezenta la necesitate informația relevantă cu privire la implementarea documentului de dezvoltare strategică a instituției.

Monitorizarea implementării PDS va consta în verificarea continuă a progreselor la realizarea obiectivelor/acțiunilor prin prisma indicatorilor de rezultat stabiliți conform prezentului document de politici. Rapoartele de monitorizare vor fi elaborate semestrial.

Evaluarea implementării PDS va consta în analiza impactului măsurilor realizate asupra dezvoltării Procuraturii și eficientizării activității instituției și a prestației personalului din cadrul acesteia.

Raportele de evaluare vor fi elaborate anual, dar și la finele implementării PDS:

- Raportul anual de evaluare va indica atât realizările cât și deficiențele privind implementarea obiectivelor și atingerea rezultatelor planificate. Totodată, procesul de evaluare va identifica domenii de intervenție pentru perioada următoare de activitate, precum și necesitățile de ajustare sau modificare a obiectivelor în cazul schimbării circumstanțelor.
- Evaluarea finală a PDS-lui se va realiza la finele anului al cincilea de implementare și va servi bază pentru elaborarea următorului PDS.